

M Mediacja i arbitraż

Ewa Stawicka

ADR – ALTERNATYWNE METODY ROZWIĄZYWANIA SPORÓW – WPROWADZENIE

Dobra wola stron jest potrzebna zarówno przy wchodzeniu w różnego rodzaju relacje cywilnoprawne i gospodarcze, jak i przy rozwiązywaniu sporów, które mogą się pojawić. Mechanizmy określane zbiorczym anglojęzycznym skrótem ADR – *Alternative Dispute Resolutions*, czyli alternatywne metody rozwiązywania sporów – w szczególności dużym stopniu bazują na koncyliacyjnym nastawieniu podmiotów, między którymi pojawiła się kontrowersja.

Sądownictwo arbitrażowe zostało prawnie uregulowane po raz pierwszy w V wieku p.n.e. w Rzymie. Pojęcie „zapis na sąd polubowny” bierze swój początek właśnie z antycznej regulacji.

Obecnie oprócz sądownictwa polubownego do ADR zalicza się również wszelkiego rodzaju mediacje, a także różnorakie pozasądowe sposoby zawarcia ugody.

Arbitraż, chlubiący się najbogatszą tradycją, ma znaczące zastosowanie między innymi w sporach o charakterze międzynarodowym – wystarczy odwołać się do pamięci Czytelników numeru 9/2022 „Palestry”, w którym wspomniano sławne orzeczenie sądu polubownego w Grazu, kończące zmagania o prawa do terenów nad Morskim Okiem.

W wymiarze lokalnym sądy arbitrażowe oferują specjalny tryb rozstrzygnięcia spraw cywilnych poza sądownictwem państwowym – między stronami, które umownie wykluczyły z danej sprawy udział wymiaru sprawiedliwości.

Spośród działających w Polsce stałych sądów polubownych Redakcji „Palestry” udało się już nawiązać współpracę z Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej. Dzięki życzliwemu nastawieniu władz i Sekretariatu tego

Sądu, a w olbrzymim stopniu dzięki wszechstronnemu zaangażowaniu Pana Profesora Łukasza Błaszczaka, znawcy tematyki arbitrażu – udało się pozyskać specjalnie na łamy „Palestry” przygotowanych kilka interesujących od strony praktycznej naukowych tekstów poświęconych sądownictwu polubownemu, które w przeważającej mierze składają się na niniejszy, monograficzny numer miesięcznika.

To wydanie „Palestry” jest zarazem zaproszeniem kolejnych (a i tych samych, rzecz jasna) Autorów na nasze łamy z kolejnymi tekstami traktującymi o arbitrażu, a także o mediacji. Na wysokim merytorycznym poziomie redagowany „Biuletyn Arbitrażowy” wychodzący w internetowej formie staraniem SAKiG pozostanie cennym naszym partnerem w stałym upowszechnianiu wśród praktyków prawa wiedzy o mechanizmach ADR. Mamy głęboką nadzieję, że ta dziedzina – równoległe z upowszechnianiem pojęć z zakresu LegalTech – pozwoli naszym Czytelnikom odnieść realne korzyści z dostosowywania metod pracy do współczesnych warunków działania.

Ewa Stawicka

Redaktor naczelna miesięcznika „Palestra”.